

[Undervisningsministeren.]

ordfører, der ønskede en kommissionsbehandling af spørgsmålene: partierne har hver for sig gjort deres regnskab op, og det kan ikke ventes, at en kommission vil ændre noget heri. Partierne vil utvivlsomt stort set fastholde de standpunkter, som de har markeret her i tinget. Nu er det et parlamentarisk udvalg, der må føre de påbegyndte forhandlinger til ende i åbent samarbejde med lærerorganisationerne, der vil være velkomne i ministeriet og sikkert også i udvalget. Jeg for mit vedkommende vil underkaste ethvert positivt forslag, der måtte fremkomme fra lærerorganisationerne, den omhyggeligste prøvelse.

En række presserende forhold gør det nødvendigt, at der findes en løsning; en ordning burde faktisk være fundet allerede i foråret.

For det første: en løsning er nødvendig af hensyn til skolebyggeriet, herunder gymnasiebyggeriet.

For det andet: mange deputationer kommer til ministeriet og spørger: hvordan går det med 3 års overbygningen? Bliver det en rigtig realskole, der kommer ud af det? Vi må derfor have fastsat både strukturen og størrelsen af statens tilskud til de fornødne lokaler.

For det tredje: aftalen mellem ministeriet og de tre kommunale hovedorganisationer om hjemstedskommunernes betaling for elever, der får undervisning i andre kommuners eksamensskoler, er forlænget for kun ét år, idet der er forudsat, at skolens fremtidige struktur til den tid er afklaret. Købstadforeningens formand henstiller indtrængende, at der snarest tilvejebringes en løsning af spørgsmålet om tilskudsforholdene for de kommunale realskoler og spørgsmålet om refusion af skolepenge mellem kommunerne indbyrdes.

For det fjerde: hertil kommer hele spørgsmålet om de kommunale gymnasieskoleøkonomi, som et folketingsudvalg vedrørende opførelse af et nyt gymnasium i Ålborg i sidste folketingssamling krævede løst. Dette er umuligt, før lovforslagene om skolens struktur har nået et facit.

For det femte: vi kan anstændigvis ikke undlade at foretage noget effektivt med hensyn til den eksamensfri mellem-skole, der ifølge lærerorganisationerne ikke

har indfriet de forventninger, der stilledes til den, og som efter venstres mening „er faldet i foragt“, og hvis problem nu en gang kun kan løses i sammenhæng med eksamensmellemskolens.

Under forhandlinger og offentlig debat har jeg hele tiden bestræbt mig for at undgå en polemik, der ville trække forskellinjerner for hårdt op. Under den afsluttende rundbordskonference i april 1955 udtalte jeg — jeg beder om den højtærede formands tilladelse til at citere —:

„Det forekommer mig, at der er en meget ringe afstand mellem flertalsforslaget“ — det var 8 mands udvalgets flertals forslag — „og Askovudvalgets forslag.“

Og jeg belyste dette nærmere og konkluderede:

„Jeg har vanskeligt ved at se, hvilke fundamentale forskelle dette betyder i mål og midler.“

Under mit arbejde med forslagene stod det efterhånden klart for mig, at jeg ikke kunne genfremsætte midterlinjeforslaget uden ændring. Ved den kgl. anordning af 19. januar 1956 om almindelig forberedelseseksamen var der indført en ny skoletype, 7+3, som måtte have plads i skolebilledet. Der måtte altså under alle omstændighederne i loven indføres en mulighed for valg mellem to typer, 8+2 og 7+3. Yderligere blev det under de fortsatte overvejelser klart, at der hertil måtte føjes en tredje type svarende til det af venstre stillede forslag, 6+4.

Personlig havde jeg ikke på noget tidspunkt haft noget principielt imod, at forskellige typer blev stillet til forældres og læreres frie valg. Jeg udtalte herom på den indledende rundbordskonference — jeg beder på ny den højtærede formand om tilladelse til at citere. —:

„Hvis man kunne forvente at møde en tilstrækkelig tolerance i kulturelle spørgsmål, kunne spørgsmålet jo ganske enkelt søges løst på den måde, at de lokale myndigheder (kommunalbestyrelse, skoleledelse, forældre, lærere) valgte den skoletype, der passede dem. En hovedskole kan være delt i linjer eller være „udelt“ (d. v. s. delt i grupper), og den lokale kreds kunne da vælge den skoletype, der svarede til stedet og forholdene.